

Sectorplan 10 Zwerfafval

I Afbakening

Zwerfafval is niet verzameld afval dat mensen bewust of onbewust weggooien of achterlaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn, of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op die plaatsen is terechtgekomen. Op het moment dat het is verzameld valt het onder sectorplan 9 [Afval van onderhoud van openbare ruimten](#). Voor bepalingen over verwerking en voor het beleid voor overbrenging vanuit of naar Nederland wordt verwezen naar dat sectorplan. In voorliggend sectorplan zijn deze onderwerpen niet opgenomen, maar ligt de nadruk juist op de regelingen en afspraken die zijn gemaakt om zwerfafval te voorkomen en te verminderen.

Zwerfafval is samengesteld uit vele soorten verpakkingen en producten waarvan consumenten zich buitenshuis na gebruik op oneigenlijke wijze ontdoen en die door of als gevolg van activiteiten van bedrijven verstrooid in de openbare ruimte vrijkomen. Partijen afval die bij illegale dumpingen in binnen- en buitengebieden worden aangetroffen vallen niet onder het begrip zwerfafval. Afhankelijk van de aard en samenstelling zijn op deze afvalpartijen andere sectorplannen van toepassing.

II Minimumstandaard voor verwerking

Niet van toepassing; na verzamelen van dit afval valt het onder sectorplan 9 [Afval van onderhoud van openbare ruimten](#).

III Grensoverschrijdend transport van afval

Niet van toepassing; na verzamelen van dit afval valt het onder sectorplan 9 [Afval van onderhoud van openbare ruimten](#).

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale productie aan afval van het onderhoud van openbare ruimten in Nederland bedraagt ongeveer 480 kton (situatie 2006). Een deel daarvan was zwerfafval.

Monitoring

De hoeveelheid zwerfafval wordt niet apart gemonitord. Voor het Impulsprogramma Zwerfafval 2007-2009 wordt jaarlijks op basis van schoonheidgraden visueel gemeten hoe schoon Nederland gemiddeld is. De uitvoeringsorganisaties van het Impulsprogramma rapporteren de resultaten aan de Stuurgroep Zwerfafval.

V Overwegingen bij de minimumstandaard

Niet van toepassing; na verzamelen van dit afval valt het onder [sectorplan 9](#).

VI Beleid en regelgeving

Preventie

Het beleid voor zwerfafval is gericht op het verminderen van de hoeveelheid zwerfafval in de openbare ruimte. Dit kan bereikt worden door:

- gedragsverandering (via communicatie, product- en voorzieningeninnovatie) waardoor er minder afval in de openbare ruimte terecht komt,
- zwerfafval effectiever op te (laten) ruimen (via innovatief beheer), en
- meer te handhaven op regels ter voorkoming van zwerfafval en op verplichtingen om zwerfafval op te ruimen.

Nationale regelgeving en beleid

Voor zwerfafval geldt in het algemeen de regelgeving en het beleid volgens sectorplan 9 'Afval van onderhoud van openbare ruimten'.

Voor zwerfafval is in het [Besluit beheer verpakkingen en papier en karton](#) bepaald dat elke producent of importeur maatregelen zal nemen ter bevordering van het verminderen van de gewichtshoeveelheid en de schadelijkheid voor het milieu van verpakkingen of papier en karton, met als doel dat het ontstaan van zwerfafval zoveel mogelijk wordt voorkomen.

In het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer ([Activiteitenbesluit](#)) is bepaald dat degene die een inrichting drijft, zo vaak als nodig is, etenswaren, verpakkingen, sport- of spelmaterialen, of andere materialen binnen een straal van 25 meter van de inrichting verwijdert die uit de inrichting afkomstig zijn of voor de inrichting zijn bestemd

Het ministerie van VROM, de VNG en VNO-NCW hebben gezamenlijk het zwerfafvalbeleid uitgewerkt in het Impulsprogramma Zwerfafval 2007-2009. In dit programma zijn maatregelen opgenomen die er voor moeten zorgen dat er minder zwerfafval ontstaat, het zwerfafval effectiever kan worden opgeruimd en de handhaving op regels die zwerfafval moeten voorkomen wordt versterkt. Het Impulsprogramma wordt uitgevoerd door SenterNovem, de VNG en de Stichting Nederland Schoon. Bij de uitvoering van het programma zijn de belangrijkste doelgroepen de bedrijven, gemeenten en andere terreinbeheerders en consumenten.